

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	1118478
------------	---------

Verzenddatum	04-03-2016
--------------	------------

Datum commissie	5/6-04-2016
-----------------	-------------

Portefeuillehouder	H. Huisman
--------------------	------------

Evaluatie Samenwerkingsprotocol Jeugdhulp onder dwang / Beschermingstafel

Informatie over de evaluatie van de samenwerking tussen gemeenten in de Kop van Noord-Holland, de gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. Ouders en professionals zijn positief over Beschermingstafel.

Doelenboom

Programma	2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Maatschappelijk doel	2.5.	Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien

Geachte raadsleden,

De Beschermingstafel Kop van Noord-Holland vormt sinds 1 januari 2015 de toegang tot de gedwongen jeugdhulp. Als er zorgen zijn over de veiligheid of de ontwikkeling van een kind en vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk lijkt, dan worden ouders uitgenodigd voor een gesprek aan de Beschermingstafel. Kinderen van 12 jaar en ouder worden ook uitgenodigd.

Hoe werkt de Beschermingstafel?

Aan de Beschermingstafel wordt de situatie besproken met hulpverleners en de Raad voor de Kinderbescherming. Ouders en jongere kunnen meedenken en meepraten over mogelijke oplossingen. Besluiten worden in aanwezigheid van de ouders en jongere genomen en er worden direct afspraken gemaakt over het vervolg. De uitkomst kan zijn dat er nog mogelijkheden zijn voor vrijwillige hulp, óf dat de Raad voor de Kinderbescherming de zaak in onderzoek neemt. In het laatste geval kan de kinderrechter om een gedwongen maatregel worden gevraagd, bijvoorbeeld een ondertoezichtstelling.

Afspraken Beschermingstafel

De afspraken over de Beschermingstafel zijn vastgelegd in het Samenwerkingsprotocol Jeugdhulp onder dwang Kop van Noord-Holland. Dit protocol is afgesloten tussen de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland, de Raad voor de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen; De Jeugd- en Gezinsbeschermers, William Schrikker Groep en het Leger des Heils.

Evaluatie Beschermingstafel

In het najaar van 2015 is een evaluatie van de Beschermingstafel uitgevoerd. De evaluatie omvat zowel een cijfermatig verslag van de resultaten als een procesevaluatie. Van januari tot en met september 2015 zijn er 47 casussen behandeld door de Beschermingstafel Kop van Noord-Holland. Hierbij zijn in totaal 75 kinderen betrokken. De procesevaluatie is uitgevoerd door het Ondersteuningsteam Jeugdbescherming en Jeugdreclassering van de VNG. Zie voor de evaluatie de bijlage, hierin staan de cijfers per gemeente.

De voornaamste conclusies uit het rapport zijn:

- De afspraken in het protocol ten aanzien van jeugdbescherming en jeugdreclassering voldoen en behoeven op dit moment geen herziening.
- De meerwaarde van de Beschermingstafel ligt vooral in het feit dat ouders en jongere aan tafel zitten bij de afweging of een gedwongen maatregel noodzakelijk is. Ouders zijn in hoge mate positief over de Beschermingstafel en het genomen besluit. Ook voelen zij zich gehoord. Dit is belangrijk omdat daardoor het draagvlak voor het ingezette hulpverleningstraject wordt vergroot. Dit geldt zowel voor de vrijwillige hulpverlening als de gedwongen hulpverlening.
- Of de Beschermingstafel effectief bijdraagt aan het terugdringen van gedwongen maatregelen en dure specialistische hulp kan op dit moment nog niet worden aangegeven. Er is een aantal jaren van monitoring nodig om tot een betrouwbaar beeld te komen en een trend te kunnen waarnemen.

- De bovenregionale samenwerking tussen de Beschermingstafels Kop van Noord-Holland, Regio Alkmaar en het Schakeloverleg West-Friesland heeft zijn nut bewezen op het punt van de onderlinge vervangbaarheid van de voorzitters. Zittingen konden daardoor tijdens de vakanties gewoon doorgaan en er ontstond geen vertraging. Afstemming over communicatiemiddelen kan dit proces verder versterken.
- Op het gebied van de jeugdreclassering kan de rol van de gemeenten mogelijk nog worden versterkt. Gebleken is dat 40% van jeugdreclasseringszaken bij de rechter gaan om ernstige vormen van schoolverzuim. In de regio zal hiervoor in 2016 samen met de samenwerkingspartners een voorstel worden ontwikkeld. Hierbij wordt bekeken of inzet van de beschermingstafel/drang er voor kan zorgen dat een jongere weer naar school gaat en daarmee voorkomen kan worden dat er een justitiële maatregel door de rechter opgelegd moet worden.

Conclusie: continueren Beschermingstafel

Op basis van het evaluatierapport heeft het college besloten om de Beschermingstafel vanaf 2016 te continueren als toegang tot de gedwongen hulpverlening. Verder zijn de in het rapport genoemde aanbevelingen overgenomen.

Evaluatie

Samenwerkingsprotocol jeugdhulp onder dwang

Kop van Noord-Holland

concept d.d. 02-11-2015

1. Inleiding

Eind 2014 hebben de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen, Texel, de Raad voor de Kinderbescherming en de drie Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering (De Jeugd & Gezinsbeschermers, het Leger des Heils en de William Schrikker groep) het Samenwerkingsprotocol Jeugdhulp onder dwang vastgesteld. Dit is een verplichting die voortvloeit uit de Jeugdwet. In het protocol zijn de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen vastgelegd.

In het Samenwerkingsprotocol is opgenomen dat de toegang tot de jeugdbescherming loopt via de Beschermingstafel. De samenwerkingsafspraken en de werkwijze van de Beschermingstafel maken integraal onderdeel uit van het Samenwerkingsprotocol.

In artikel 1.3 van het protocol is vastgelegd, dat na afloop van ieder kwartaal een beleidsoverleg plaats vindt tussen beleidsadviseurs van de vier gemeenten en vertegenwoordigers van de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis en de Gecertificeerde Instellingen. Hier worden de gemaakte afspraken nagelopen en beleidsinformatie uitgewisseld. Ook is vastgelegd dat partijen tenminste één keer per jaar de gemaakte samenwerkingsafspraken evalueren.

De gemeenten Hollands Kroon, Schagen en Texel hebben als addendum aan het Samenwerkingsprotocol toegevoegd dat 2015 als overgangsjaar wordt gezien en dat in 2015 een evaluatie van de Beschermingstafel moet plaatsvinden.

2. Doel en opzet van de evaluatie

De evaluatie heeft ten doel

- a. antwoord te geven op de vraag of de doelen van het samenwerkingsprotocol zijn gehaald en of de afspraken bijstelling behoeven;
- b. de gemeenten voldoende informatie te geven om een weloverwogen besluit te kunnen nemen over de continuering van de Beschermingstafel in 2016 en verder.

Het doel van het Samenwerkingsprotocol jeugdhulp onder dwang is drieledig:

1. Helderheid geven over de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de Raad voor de Kinderbescherming, de gemeenten en de Gecertificeerde Instellingen op het gebied van (het voorkomen van) jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.
2. Aanbrengen van continuïteit en samenhang in de bemoeienis van de instellingen die opereren onder regie van de gemeente en de bemoeienis van de Raad voor de Kinderbescherming.
3. Afstemming rond de overdrachtsmomenten (casusregie).

Het protocol is opgesteld vanuit onderstaande visie:

Hulp in het gedwongen kader is een uiterste middel. Waar mogelijk behouden ouders – met ondersteuning van hun sociale netwerk en van professionals – zelf de regie over de gang van zaken in het gezin. Als het echt niet anders kan, als het nodig is om door te pakken in het belang van de betrokken kinderen, omdat zij ernstig in hun ontwikkeling en/of veiligheid worden bedreigd en er geen andere mogelijkheden zijn om die dreiging weg te nemen – dan is de inzet van het gedwongen kader aan de orde.

Het streven is door tijdige signalering en het voeren van preventief en samenhangend beleid escalatie van problematiek te voorkomen en daardoor:

- De instroom in het gedwongen kader terug te dringen.
- Terugdringen van de instroom in de specialistische zorg.

- Terugdringen in aantal en duur van uithuisplaatsingen, ten gunste van ambulante hulp.
- Indien 24-uurszorg noodzakelijk is, dan bij voorkeur in gezinsverband (pleegzorg, gezinshuizen).

Na een korte beschrijving van de werkwijze aan de Beschermingstafel volgen de uitkomsten van de evaluatie, zowel kwantitatief als kwalitatief. Daarna ziet u de conclusies en aanbevelingen. In de bijlage zijn enkele cijfermatige overzichten opgenomen, uitgesplitst per gemeente.

3. Werkwijze van de Beschermingstafel

Iedere woensdag wordt de Beschermingstafel Kop van Noord-Holland gehouden in het Ketenhuis Den Helder. Per keer komen 1 tot 3 casussen aan de orde. Het gaat om gezinnen waar ernstige zorgen zijn over de ontwikkeling van het kind/de kinderen en waar hulp in het vrijwillige kader niet afdoende is. Ouders en jongeren vanaf 12 jaar zijn aanwezig bij de bespreking van hun zaak. Verder zitten aan tafel de melder (meestal het wijkteam of Veilig Thuis), een vertegenwoordiger van de Raad voor de Kinderbescherming, een vertegenwoordiger van een van de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. De bespreking staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter namens de vier gemeenten in de Kop van Noord-Holland. Verder zit de secretaris van de Beschermingstafel aan tafel.

De casus wordt besproken, er worden vragen gesteld en ouders en jongere kunnen meedenken en meepraten. Bij elke afweging wordt de vraag gesteld wat de meerwaarde is van een gedwongen maatregel. Lijkt die meerwaarde niet aanwezig, dan wordt in principe hulp in het vrijwillig kader voortgezet. Ouders kunnen aan tafel besluiten om alsnog medewerking te verlenen aan een vrijwillig traject. Aan het einde van de bespreking bepaalt de vertegenwoordiger van de Raad voor de Kinderbescherming wat de uitkomst is van de Beschermingstafel. Er zijn drie uitkomsten mogelijk:

1. De hulpverlening in het vrijwillig kader is nog voldoende of moet worden aangepast om de situatie te verbeteren. Het sociaal wijkteam van de gemeente zal dit in overleg met de ouders organiseren.
2. De hulpverlening blijft vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Er wordt een Jeugdbeschermer toegewezen die niet-vrijblijvende hulpverlening gaat organiseren (drang).
3. Als vrijwillige hulpverlening tijdens de bijeenkomst niet haalbaar blijkt, dan start een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming om te kijken of er een kindbeschermingsmaatregel nodig is. De kinderrechter beslist hierover. Vaak wordt tegelijkertijd een Jeugdbeschermer toegewezen om toe te zien op de veiligheid van de kinderen.

De secretaris van de Beschermingstafel maakt ter plekke een verslag van de bespreking; de ouders krijgen dit mee naar huis. Ook wordt direct een afspraak gemaakt tussen de ouder(s) en de jeugdhulpverlener.

4. Cijfermatig overzicht

Van januari tot en met september zijn er 47 casussen behandeld op de Beschermingstafel Kop van Noord-Holland, waarbij in totaal 75 kinderen waren betrokken.

Aantal casussen en kinderen besproken op de Beschermingstafel (januari – sept. 2015)

Gemeente	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel	Totaal
Aantal casussen	28	7	9	3	47
Aantal kinderen	46	10	14	5	75

In ca. 40% van de gevallen wordt alsnog besloten wordt tot een vrijwillig traject, inclusief drang:

Uitkomsten beschermingstafel op casusniveau (januari – september 2015)

Gemeente	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel	Totaal
Onderzoek Raad	3		1		4
Onderzoek Raad + drang	14	6	3	2	25
Drang	6	1	1	1	9
Vrijwillige hulp	5		4		9

Uiteraard willen we weten of aan de Beschermingstafel een juiste beslissing is genomen. Dit meten we door drie maanden na de beslissing op de Beschermingstafel de uitkomst opnieuw te bekijken. Inmiddels zijn 27 casussen gemonitord. Hieruit blijkt, dat

- Van de 15 zaken die zijn voorgelegd de Raad voor de Kinderbescherming zijn er na onderzoek 12 doorgeleid naar de kinderrechter (80%); 3 zaken zijn na onderzoek terugverwezen naar de vrijwillige hulpverlening, inclusief drang.
- Alle 7 drangzaken zijn in drang gebleven; opschaling naar gedwongen hulpverlening bleek niet nodig.
- Van de 5 casussen die door de wijkteams in het vrijwillig kader zijn opgepakt, zitten 4 nog steeds in het vrijwillig kader; in 1 geval is alsnog een gedwongen maatregel gevraagd.

In de bijlage treft u meer gedetailleerde informatie aan.

Draagt de Beschermingstafel bij aan het terugdringen van gedwongen maatregelen en dure specialistische hulp?

Hiervoor is gekeken naar de resultaatcijfers van de Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming. De cijfers van de GI over 2015 bieden nog teveel fluctuatie om hier conclusies uit te trekken. Er is een langere periode nodig om te kunnen spreken over een trend. Bovendien hebben de gemeenten in 2015 geen drang ingekocht bij het Leger des Heils en de William Schrikker Groep, terwijl er wel behoefte aan bleek. Deze omissie is in de loop van 2015 hersteld.

De cijfers van de Raad voor de Kinderbescherming zijn moeilijk te interpreteren. Per jaar is er sprake van (soms extreme) verschillen in het aantal onderzoeken in een gemeente, zodat cijfers zich moeilijk laten vergelijken met een voorgaand jaar. Wel is een trend zichtbaar, dat het aantal beschermingsonderzoeken van 2009 tot en met 2012 toeneemt en daarna afneemt. (Bron: Raad voor de Kinderbescherming, Thuis, ook in de cijfers 2014). Hieronder staan de cijfers voor 2013 – 2015.

Beschermingsonderzoeken Raad voor de Kinderbescherming:

Aantal zaken (= aantal kinderen) in onderzoek genomen

Gemeente	2013	2014	2015 jan-aug (% 2014)
Den Helder	154	126	74 (59%)
Hollands Kroon	45	34	35 (103%)
Schagen	47	36	29 (80%)
Texel	23	4	2 (50%)
Totaal Kop NH	269	200	140 (70%)

Het aantal beschermingsonderzoeken dat in 2015 door de Raad voor de Kinderbescherming is uitgevoerd is aanzienlijk hoger dan het aantal kinderen dat in vrijwel dezelfde periode via de Beschermingstafel bij de Raad is ingebracht (140 versus 29). Dit verschil is verklaarbaar doordat de Raad op grond van wettelijke taken ook andere typen beschermingsonderzoek uitvoert, zoals ten behoeve van de beëindiging van het gezag, andere gezagsmaatregelen, ambtshalve onderzoeken bij broertjes/zusjes, uitbreiding vanuit strafonderzoek, bij gezag en omgangszaken of vanuit schoolverzuimzaken. Dat betekent, dat de gemeenten voor een klein deel (ca. 20%) invloed hebben op het aantal raadsonderzoeken en de maatregelen die worden opgelegd. Omdat het aantal onderzoeken in zaken dat niet via de beschermingstafel verloopt voor de gemeente een relevant gegeven vormt, zal in de werkgroep Beschermingstafel nader worden bezien of en zo ja hoe de beschermingstafel een rol kan spelen in (een deel van) de overige zaken waarin onderzoek wordt gedaan.

5. Procesevaluatie

Na iedere zitting van de Beschermingstafel wordt de aanwezige professionals gevraagd aan de hand van een aantal vragen schriftelijk hun oordeel te geven over de procedure tijdens de zitting. De resultaten daarvan staan vermeld in de bijlage. Deze schriftelijke monitoring is aangevuld met een groeps gesprek met de leden van de werkgroep¹ Beschermingstafel Kop van NH onder leiding van mevrouw C. van der Sluijs van het Ondersteuningsteam Projectinnovatie Jeugdbescherming van de VNG. Dit gesprek is gevoerd aan de hand van de drie doelen van het Samenwerkingsprotocol.

1. *Helderheid geven over de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de Raad voor de Kinderbescherming, de gemeenten en de Gecertificeerde Instellingen op het gebied van (het voorkomen van) jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.*

Alle aanwezigen antwoorden volmondig ja op deze vraag. De start van de Beschermingstafel is zeer gedegen geweest. Er zijn samenwerkingsafspraken voor de Beschermingstafel opgesteld en richtlijnen voor de bespreking aan de Beschermingstafel. Deze zijn regelmatig met de werkgroep geëvalueerd en bijgesteld. Aanvullend zijn procesafspraken gemaakt over afschaling.

Wel zijn er vragen of doel en werkwijze voor ouders en jongere altijd helder zijn. De voorbereiding richting ouder door de melder is heel belangrijk, en moet - aanvullend op de informatie in de brief en de folder - liefst face-tot-face plaatsvinden (en niet telefonisch).

2. *Aanbrengen van continuïteit en samenhang in de bemoeienis van de instellingen die opereren onder regie van de gemeente en de bemoeienis van de Raad voor de Kinderbescherming.*

Allen geven aan, dat er hechte netwerken zijn ontstaan met korte lijnen. De Raad voor de Kinderbescherming heeft – conform de beleidsdoelstellingen van het rijk - een nadrukkelijker rol gekregen in het voortraject; GI's en wijkteams weten de Raad goed te vinden. Er is wekelijks afstemming tussen de voorzitter van de Beschermingstafel en de Raad.

3. *Afstemming rond de overdrachtsmomenten (casusregie).*

Bij een besluit van de Beschermingstafel wordt altijd een casusregisseur aangewezen; de ouders gaan naar huis met de naam en telefoonnummer van de casusregisseur. Het lukt in de meeste gevallen om de casus binnen enkele dagen op te pakken (de duur wordt gemonitord). Hoewel het gewenst is, dat de beoogde casusregisseur zelf aan tafel zit, is dit logistiek niet altijd te realiseren.

¹ De werkgroep bestaat uit leden van de GI's, de Raad voor de Kinderbescherming, de wijkteams van de vier gemeenten, Veilig Thuis, de voorzitter en secretaris van de Beschermingstafel en de gemeente Den helder (voorzitter van de werkgroep).

Betrokkenen ervaren dit echter niet als een probleem, omdat er altijd goede vertegenwoordigers van de GI's aan tafel zitten.

Ook bij afschalen is de procedure helder. Als het wijkteam vindt dat ze een casus niet kunnen overnemen (te complex), dan wordt dit besproken op de BT. In de praktijk is dit nog niet aan de orde geweest. Aandachtspunt is, dat de wijkteams graag een warme overdracht ontvangen van de GI (met ouders en jongere erbij).

Vragen zijn er nog rond casussen waarbij de kinderrechter na onderzoek door de Raad geen OTS oplegt. De vraag is of het onderzoeksrapport van de Raad naar het wijkteam mag worden gestuurd. Het lijkt geen bezwaar indien de ouders daarmee instemmen. Ook kunnen ouders uit beeld raken als ze op de zitting zeggen mee te werken, maar dit feitelijk niet doen (m.n. bij scheidingsonderzoeken). Dit punt wordt in de werkgroep opgepakt.

4. Successen en aandachtspunten

Aanwezigheid van ouders en jongere

De aanwezigheid en betrokkenheid van ouders en jongere bij het al dan niet nemen van een besluit om een beschermingsonderzoek door de Raad te laten instellen, is de meest cruciale wijziging in de nieuwe aanpak. Werkers hadden hier bij aanvang moeite mee; nu wordt het door iedereen als positief gezien. Belangrijk was dat de werkers bij de invoering van de nieuwe werkwijze een aantal weken "droog" hebben kunnen oefenen op hun nieuwe rol. Sommige melders – met name van de wijkteams - hebben nog steun nodig bij het maken van de melding en het inbrengen van de melding op de zitting. Een training oplossingsgericht werken – met daarin onder meer aandacht voor het aangaan van de confrontatie - zou hieraan tegemoet kunnen komen.

99% van de betrokken ouders komt op de zitting van de BT. Dit overtreft ieders verwachtingen. Ook zijn er jongeren (vanaf 12 jaar) aanwezig geweest. De verzoeker beslist over aanwezigheid van de jongere. De jongere kan ook apart worden gehoord. Het uitgangspunt is "aanwezig ja, mits". Aan de ouders en jongere wordt na afloop gevraagd een cijfer van 0 – 10 te geven over een aantal aspecten van de Beschermingstafel. Zij zijn in hoge mate positief over de beschermingstafel en het genomen besluit. Ook voelen zij zich gehoord. Dit is belangrijk omdat dit het draagvlak voor het ingezette traject – of het nu vrijwillig of gedwongen is – vergroot.

Kwaliteit van het veiligheidsplan

De melder (meestal het Wijkteam of Veilig Thuis) is verplicht om een veiligheidsplan aan te leveren als hij een casus op de Beschermingstafel wil inbrengen. Zonder veiligheidsplan wordt de casus niet besproken. De kwaliteit van het veiligheidsplan vertoont een stijgende lijn, maar blijft voortdurend aandacht vragen. De kwaliteit verschilt per werker en per instelling. De voorzitter geeft aan de melder verbeterpunten terug. Het is een taak van de leidinggevenden van de instellingen om hier voldoende aandacht aan te besteden. De Raad voor de Kinderbescherming zal hierover nog informatie versturen.

Praktische zaken

De locatie in het Ketenhuis Den Helder wordt zowel door de professionals als ouders en jongeren als positief en goed bereikbaar gezien. De zittingen van de Beschermingstafel vinden een keer per week plaats op de woensdagochtend. Per keer worden 1 – 3 casussen besproken. Voor iedere casus is maximaal één uur uitgetrokken. Betrokkenen ervaren dit als een goede tijdsduur. De beschikbare tijd is voldoende; er zijn geen wachtlijsten.

Wachlijsten

Een zorgpunt vormen de wachlijsten die in de loop van 2015 bij zowel Veilig Thuis als bij de Raad voor de Kinderbescherming zijn ontstaan als gevolg van verhuizing, reorganisatie en/of een toegenomen aantal meldingen. Hierdoor kon niet meer aan de wettelijke termijnen worden voldaan. Door extra inzet van personeel is bij beide organisaties de wachtlijst inmiddels teruggelopen.

Bovenregionale samenwerking

De 17 gemeenten in Noord-Holland-Noord hebben per subregio vergelijkbare afspraken gemaakt met de Raad voor de Kinderbescherming en de Gecertificeerde Instellingen voor Jeugdbescherming en Jeugdreclassering over de toeleiding naar en de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen. De gemeenten in de regio's Alkmaar en West-Friesland zijn in navolging van de Kop eveneens gaan werken met een Beschermingstafel (in West-Friesland Schakeloverleg geheten).

Begin 2015 hebben de gemeentebestuurders te kennen gegeven dat een nauwe samenwerking/afstemming gewenst is waar het gaat om de beschermingstafel/schakeloverleg. Er wordt immers binnen het domein jeugdzorg al veel samengewerkt en we hebben hier te maken met bovenregionaal werkende instellingen. De voordelen van de samenwerking kunnen als volgt worden samengevat:

- Vermindering van kwetsbaarheid door de mogelijkheid voorzitters uit te wisselen.
- Door het grotere volume kan de secretariële ondersteuning beter geborgd worden.
- Ook kan er naar de deelnemers aan de tafels sprake zijn van een meer eenduidige aanpak.
- Voorts kan in de beginfase door uitwisseling van ervaringen een steeds betere werkwijze ontstaan.

In 2015 is al een aantal stappen gezet in de bovenregionale samenwerking. Dit betreft met name het uitwisselen van informatie, gezamenlijke werving van de voorzitters voor de beschermingstafels in de Kop NH en regio Alkmaar, onderlinge vervanging van de voorzitters tijdens vakantie en uitwisseling communicatiemiddelen. In 2016 zal dit worden voortgezet.

Jeugdreclassering

De jeugdstrafrechtketen valt in de Jeugdwet niet onder de regie van de gemeenten; deze regie blijft bij de Raad voor de Kinderbescherming. De gemeente is wel verantwoordelijk voor de *uitvoering van de jeugdreclassering* en moet er onder andere voor zorgen dat de juiste en voldoende jeugdhulp is ingekocht. Ook op andere terreinen – zoals de nazorg na jeugddetentie, de uitvoering van taakstraffen, de rol van het Veiligheidshuis en de aanpak van schoolverzuim – is het van belang om de jeugdstrafrechtketen en het gemeentelijk domein goed op elkaar af te stemmen.

Over deze zaken zijn in het Samenwerkingsprotocol afspraken gemaakt. In de praktijk moeten deze afspraken nog nader worden uitgewerkt. De VNG komt naar verwachting begin 2016 met een ondersteuningsaanbod voor gemeenten op het gebied van de jeugdreclassering.

6. Financiën

De salarislasten van de twee voorzitters van Alkmaar en de Kop (2 x 12 uur) komen ten laste van de gemeenten in de Kop van Noord-Holland en de regio Alkmaar. De gemeenten dragen naar rato van het gemiddelde aantal raadsonderzoeken in de jaren 2012 – 2014 bij aan de kosten van de voorzitter. Conform de uitgangspunten in de begroting 2016 van de gemeente Den Helder zal de bijdrage 2016 ten opzichte van 2015 worden verhoogd met een loonindexering van 1%.

De Veiligheidsregio ziet ook het belang in van de Beschermingstafel en betaalt in 2015 de kosten van de drie secretarissen van West-Friesland, Alkmaar en de Kop (3 x 12 uur). Zij zijn in dienst van de Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio faciliteert tevens het gebruik van de kantoorruimtes in het

Ketenhuis. Mondeling heeft de Veiligheidsregio kenbaar gemaakt ook in 2016 deze kosten te willen dragen.

In de doorontwikkeling van de Beschermingstafels in Noord-Holland-Noord speelt communicatie een belangrijke rol. Naast brieven en folders voor ouders wordt o.m. gedacht aan het maken van een professioneel voorlichtingsfilmje voor ouders en/of een website. Verder is er behoefte aan deskundigheidsontwikkeling. Voor geen beide is op dit moment een budget beschikbaar. In de loop van 2016 ontvangt u hiervoor een plan met een begroting.

7. Conclusies

1. De belangrijkste wijziging in de nieuwe aanpak is de aanwezigheid en betrokkenheid van ouders en jongere bij het nemen van een besluit om een beschermingsonderzoek door de Raad te laten instellen. De aanwezigheid van ouders overtreft ieders verwachtingen. Ouders zijn in hoge mate positief over de beschermingstafel en het genomen besluit. Ook voelen zij zich gehoord. Dit is belangrijk omdat dit het draagvlak voor het ingezette traject – of het nu vrijwillig of gedwongen is – vergroot.
2. De professionals oordelen eveneens positief over de werkwijze aan de Beschermingstafel. Sommige melders hebben nog een steuntje nodig bij het maken van de melding en het inbrengen van de melding op de zitting.
3. De besluiten aan de Beschermingstafel zijn in zeer grote mate als juist te benoemen. Alle zaken die zijn doorgeleid naar de Raad voor de Kinderbescherming zijn in onderzoek genomen. Slechts in een enkel geval heeft dit niet geleid tot een verzoek om een gedwongen maatregel. Omgekeerd geldt ook dat in vrijwel casussen waarin aan de Beschermingstafel besloten is tot vrijwillige hulpverlening deze vorm van hulp afdoende bleek.
4. De tijd is nog te kort om uitspraken te doen of de Beschermingstafel bijdraagt aan het terugdringen van gedwongen maatregelen en dure specialistische hulp. Wel lijkt er sprake te zijn van een trend naar minder ondertoezichtstellingen ten gunste van drang. Op het totaal aantal beschermingsonderzoeken dat de Raad voor de Kinderbescherming uitvoert is het aandeel dat via de Beschermingstafel wordt ingebracht relatief gering.
5. CORV is hét communicatiesysteem binnen het gedwongen kader jeugd. Het heeft lang geduurd voordat alle partijen waren aangesloten. De indruk bestaat dat door de gemeenten nog onvoldoende wordt gecheckt of er informatie van de Raad voor de Kinderbescherming binnenkomt.
6. De samenwerking tussen de Beschermingstafels Kop van Noord-Holland en Regio Alkmaar en het Schakeloverleg West-Friesland heeft zijn nut al bewezen op het punt van de onderlinge vervangbaarheid van de voorzitters. Zittingen konden daardoor tijdens de vakanties gewoon doorgaan; er ontstond geen vertraging.
7. De afspraken in het Samenwerkingsprotocol over jeugdbescherming hoeven niet te worden aangepast. Waar nodig worden via de werkgroep Beschermingstafel aanvullende afspraken gemaakt over de uitvoeringspraktijk. Deze stukken worden voor alle betrokkenen digitaal inzichtelijk gemaakt.
8. De afspraken in het protocol over jeugdreclassering moeten nog invulling krijgen, bv. bij schoolverzuim. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van een ondersteuningsaanbod van de VNG begin 2016.

8. Aanbevelingen

Voor de gemeenten:

1. De toeleiding naar de jeugdbescherming via de Beschermingstafel wordt in 2016 gecontinueerd. Hierbij wordt de bovenregionale doorontwikkeling van de Beschermingstafel/Schakeloverleg op de schaal Noord-Holland-Noord verder ter hand genomen, onder andere

in de afstemming van de werkwijze, de onderlinge vervangbaarheid en de ontwikkeling van voorlichtingsmaterialen.

2. Een training oplossingsgericht werken – met daarin onder meer aandacht voor het aangaan van de confrontatie - kan melders die nog moeite hebben met het melden van een casus en het inbrengen en bespreken hiervan op de Beschermingstafel ondersteunen.
3. Het verdient aanbeveling om in iedere gemeente – bij het wijkteam - een vaste functionaris aan te stellen die geregeld de berichten in CORV controleert om te voorkomen dat kinderen en gezinnen buiten beeld raken.

Voor allen:

1. De werkgroep Beschermingstafel blijft in 2016 in een frequentie van ca. 3 maal per jaar bijeenkomen. Aandachtspunten zijn/blijven o.m. de kwaliteit van het veiligheidsplan, de warme overdracht bij afschaling naar het wijkteam en omgang met zaken waarin de kinderrechter geen OTS oplegt.
2. De werkgroep bekijkt of Beschermingstafel een rol kan spelen in (een deel van) de overige zaken waarin de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek doet.
3. De afspraken in het samenwerkingsprotocol over jeugdreclassering worden in 2016 nader uitgewerkt en geëffectueerd. Zo mogelijk wordt hierbij gebruik worden gemaakt van een ondersteuningsaanbod van de VNG.

BIJLAGEN

1. Overzicht casussen Beschermingstafel Kop NH januari – 30 september 2015, uitgesplitst per gemeente.
2. Waardering van professionals en ouders en jongeren over de Beschermingstafel.

Bijlage 1 - Overzicht casussen Beschermingstafel Kop NH januari – 30 september 2015

Gemeente	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel	Totaal
Aantal casussen	28	7	9	3	47
Veiligheidsplan aangeleverd	24	6	8	1	39
Aantal betrokken kinderen	46	10	14	5	75
Uitgenodigde ouders: (<i>zaakniveau</i>)					
Aanwezig	21	7	5	1	34
Gedeeltelijk	6	0	2	2	10
Niet	0	0	2	0	2
Jongere gesproken vooraf en/of aan tafel (<i>zaakniveau</i>)	7	3	2	1	13
Uitkomst BT:					
Drang	6	1	1	1	9
Onderzoek Raad	3		1		4
Onderzoek Raad + Drang	14	6	3	2	25
Vrijwillig kader	5		4		9

Aantal casussen per verzoeker				
	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel
J&GB	Totaal 6 4x Raad+drang 1x Raad 1x vrijwillig	Totaal 3 2x Raad+drang 1x drang		Totaal 2 2x Raad+drang
Leger des Heils	Totaal 1 1x Raad			
Veilig Thuis	Totaal 7 2x raad+drang 3x drang 2x vrijwillig	Totaal 1 1x raad+drang	Totaal 3 2x raad+drang 1x drang	
VT/doorgeleiding	Totaal 1 1x raad+drang			
Wijkteams	Totaal 14 7x raad+drang 1x raad 3x drang 3x vrijwillig	Totaal 3 3x raad+drang	Totaal 4 1x raad 3x vrijwillig	Totaal 1 1x drang

Is het besluit BT na 3 maanden gehandhaafd? Uitkomsten van de zaken die tot nu toe zijn gemonitord:				
	Den Helder	Hollands kroon	Schagen	Texel
Totaal gemonitord	16	5	5	1
Drang	4 zaken: Alle 4 in drang gebleven	1 zaak: Zit nog in drang	1 zaak: Zit nog in drang	1 zaak: Zit nog in drang
Onderzoek Raad	3 zaken: 1 terug naar vrijwillig 1 onderzoek nog niet gestart 1 rekest ligt bij de rechter		1 zaak: 1 rekest ligt nog bij rechter	
Onderzoek Raad + drang	9 zaken: 8 onderzocht 1 onderzoek net gestart	4 zaken: 1 terug vrijwillig 2 rekesten liggen bij de rechter 1 nog in onderzoek	1 zaak: 1 terug naar drang	
Vrijwillig kader	3 zaken: 3 nog in vrijwillig kader		2 zaken: Nog onbekend	

Bijlage 2 - Waardering van professionals en ouders en jongeren over de Beschermingstafel.

Oordeel professionals (januari – september 2015)			
	slecht	voldoende	goed
Goede afweging mogelijk tussen vrijwillig, dwang, drang?	-	27	103
Is goed naar je advies geluisterd?	-	19	111
Is een goed besluit genomen?	-	15	116
Heeft de cliënt zich gehoord gevoeld?	6	30	95
Algemene gang van zaken aan de BT?	1	19	111
Hoe heeft de voorzitter het proces geleid <i>(cijfers vanaf 20 mei 2015)</i>	1	7	66
Hoe is de ondersteuning van de secretaris voor en na het gesprek aan tafel? <i>(cijfers vanaf 20 mei 2015)</i>	1	9	65

Waardering ouders en jongeren (januari – september 2015)	
Is het doel van de beschermingstafel duidelijk?	7,3
Is de uitnodigingsbrief duidelijk?	7,7
Is het gebouw goed te vinden?	8,6
Hoe ervaart u de ontvangst in het Veiligheidshuis?	8,2
Voelt u zich gehoord?	7,9
Wat vindt u van het genomen besluit?	8,2